

ŠTRAJK PRIVATNI (KA)

NIMALO slučajno otvaramo krug tekstova na temu „Pogledi na društvene borbe u Srbiji u doba privatizacije“ prilogom o nedavno okončanom štrajku advokata.

Pre deset i više godina štrajk je bio metod borbe karakterističan skoro isključivo za radnike društvenih preduzeća u čija je prava kršila vlast u procesu privatizacije. Ovi su štrajkovi najčešće ostavljali ravnodušnim privatne vlasnike i vlasti, inače potpuno nezainteresovane za proizvodnju koju su radnici u štrajku prekidali. Srednja klasa, ako je uopšte reagovala, najčešće je strastveno navijala za vlast, tvrdeći da obračun sa radničkom klasom vodi ka ekonomskom oporavku i rastu. Na pamet im nije palo da će uskoro i sami doći pod udar istog sistema koji su tada podržali. Radničkim štrajkovima u privatizaciji često su okretali leđa čak i njihovi sindikati.

Nakon što su društvena preduzeća u privatizaciji opljačkana, a radnici ostali bez posla, vlast je krenula u rešavanje ekonomske krize kroz obračun sa radnicima javnog sektora. Štrajkovi su se preselili u državne službe i javna preduzeća. Većina sindikata, koji u nas i nisu ništa drugo do para-državne službe, tek tada se osetila „nadežnom“ da podrži borbe svojih članova. Štrajkovi u državnom sektoru tu i tamo imaju uspeha, u meri u kojoj konkretna javna preduzeća, službe i njihovi zaposleni služe održanju ove ili one političke stranke, ali daleko je to od zahvalnosti koju je srednja klasa očekivala od vlasti za koju je onomad strastveno navijala u obračunu sa radničkom klasom.

Štrajkovi privatnika su samo za nepažljive posmatrače novija pojava u Srbiji. Ustvari oni se odvijaju sve vreme, i zapanjujuća je kratkovidost naše srednje klase da opazi da se štrajkovi radnika kao malih akcionara, ili seljaka kao sloja koji se u Srbiji i u ovom veku višestruko prepliće sa radničkim, najneposrednije tiču interesa svakog privatnika ili preduzetnika.

Advokati su prvi put štrajkovali 2009. godine, protiv uvođenja fiskalnih kasa. Ovaj štrajk je okončan potpunim uspehom. Pet godina kasnije, drugi štrajk advokata, protiv drakonskog povećanja državnih nameta, završen je prošle nedelje. O njegovom toku i dometima piše advokatkinja Jelena Filipović, članica našeg pravnog tima za podršku borbama radnika i malih akcionara. Kakva god istorija čije uloge u privatizaciji bila, fakat je da danas živimo situaciju u kojoj poskupljenje advokatskih usluga onemogućava pristup pravdi pre svega onima koji se i dalje bore protiv privatizacionih pljački. Niti su te bore puko isterivanje privatnog interesa „gubitnika tranzicije“, već nose u sebi interes čitavog društva, niti su problemi radnika i njihovih pravnih zastupnika u tim borbama samo njihove privatne neđače. Simptomatično, ista ona režimska štampa koja je pre deset i više godina brložila po štrajkovima radnika društvenih preduzeća, danas tvrdi: „Štrajk advokata se lomi preko leđa kijenata“.

Nimalo slučajno, dakle, otvaramo krug tekstova na temu „Pogledi na društvene borbe u Srbiji u doba privatizacije“ prilogom o nedavno okončanom štrajku advokata.

Branimir Stojanović u ovom broju recenzira knjigu Milisava Sekulića *Beograd ne broji poginule 1990 – 1999*, i vraća nas na početak zločinačkog poduhvata države Srbije protiv njenih građana, na mehanizme zataškavanja ovog poduhvata i naše zablude o njegovoj prirodi.

Radnici i mali akcionari Jugoremedije saopštavaju nam da posle decenije laži, zabluda i kratkovidosti o njihovoj borbi i dalje imaju snage i argumentata da uzvrate udarac i stvore šansu za budućnost.

Učitelj neznalica i njegovi komiteti

za samoobrazovanje

Rilten

uciteljneznalica.org društvena pitanja

advokata do ispunjavanja zahteva. Nezakonitost Uredbe kojom su nametnute velike obaveze prema državi ogleda se u njenoj nesaglasnosti sa Zakonom o porezu na dohodak građana, jer Uredba propisuje kriterijume koje ne propisuje Zakon, iako je Zakonom propisano da Vlada Srbije uredbom uređuje bliže uslove za primenu kriterijuma i elemenata za paušalno oporezivanje, te je time Uredba postala iznad Zakona. Takođe član 91. stav 1. Ustava Republike Srbije nedvosmisleno propisuje da se porezi utvrđuju zakonom. Tim novim rešenjima iznos poreza na paušalni prihod advokatima se povećao za 41,17%, i to drastično povećanje obaveza se kreće između 70.000,00 i 90.000,00 dinara mesečno za većinu advokata u Beogradu, što advokati nemaju mogućnosti da plate. Ne treba zaboraviti činjenicu da advokati čiji ukupan promet u godini koja prethodi prelazi iznos od 6.000.000,00 dinara godišnje, nemaju prava na paušalno oporezivanje već se nalaze u sistemu PDV, što znači da su ovim novim rešenjima Ministarstva finansija pogođeni isključivo oni advokati čija su godišnja primanja manja, dok se time ne povećavaju poreske obaveze za advokate sa daleko većim godišnjim primanjima, čime opet imamo primer države koja ne stoji na strani afirmacije mladih advokata i preduzetništva uopšte.

Da pojasnimo, do drastičnog povećanja paušalnog iznosa poreza je došlo na taj način što su advokati prebačeni iz šeste u petu grupu, čime se povećala poreska osnovica sa 85% na 120% prosečne mesečne zarade po zaposlenom, ostvarene u Republici Srbiji, odnosno u gradu ili opštini u prethodnoj godini, uz uvećanje poreske stope.

Dalje, nevažnost poreskih uprava u donošenju akontacionih rešenja za porez na dohodak građana i doprinose za obavezna socijalna davanja, dodatno predstavlja veliki problem za advokate, s obzirom da enormna povećanja mesečnih poreskih obaveza u 2014. godini generišu i velike razlike za prethodne mesece koji se plaćaju po zaduženjima iz 2013. godine.

Posle pet dana potpune obustave rada, čime su advokati pokazali jedinstvenost, protest upozorenja nije imao očekivane rezultate, tako da je dana 22. juna 2014. godine i Skupština Advokatske komore Srbije donela odluku o trodnevnoj potpunoj obustavi rada advokata počev od srede 25. juna 2014. do petka 27. juna 2014. godine, na koji način se cela advokatura Srbije pridružila nastavljenom protestu advokata Beograda. Nakon što su se protestu pridružili advokati iz cele Srbije, AK Beograda je donela odluku dana 27. juna 2014. godine da se protest advokata Beograda nastavlja do daljnjeg s obzirom da na sastanku sa ministrom pravde nije postignut dogovor o usvajanju traženih zahteva. Tek 2. jula 2014. godine

Imenovati TO ratom

na sastanku u Vladi Srbije predstavnici advokature Beograda dogovorili su se sa ministrom finansija i ministrom pravde oko prevazišavanja poreskih problema advokata. Time nije doneta konačna odluka o visini iznosa za advokate koji se paušalno oporezuju, već je dogovoreno da se formira zajednička radna grupa sastavljena od dva predstavnika Ministarstva finansija, jednog predstavnika Ministarstva pravde, tri predstavnika advokature, od koji je jedan ispred AK Beograda, kako bi se konsenzusom utvrdilo realan iznos za poreska i socijalna davanja advokatima paušalcima, a najviše do 41,17% u odnosu na poreska rešenja iz 2013. godine. Odlučeno je da radna grupa radi dve nedelje, počev od 7. jula 2014. godine, a da se protest advokata prekine, počev od 3. jula 2014. godine.

U situaciji kada je stopa privrednog rasta u velikom opadanju, platežna moć građana i privrednih subjekata znatno opala, delokrug poslova advokata sužen, kada se država pojavljuje kao najveći dužnik, gde advokati na naplatu svojih troškova umanjanih za 50% od advokatske tarife čekaju najmanje dve godine, a bez prava na kamatu, dok poreska uprava sve vreme obračunava kamatu na svoje obaveze, krajnje je nelogično da se advokatima drastično uvećaju obaveze, iako je to predstavljeno ponuđenim uvećanjem za 41,17%, na koji način je prikryveno ono suštinsko uvećanje, pa tako imamo situaciju da sa povećanom osnovicom i uvećanom stopom na poreze i doprinose na obavezna socijalna davanja, advokatu sa osam godina staža u odnosu na prethodnu godinu povećava se za 113%. Advokatima sa više godina staža taj procenat iznosi duplo više.

Spremajući se za pisanje ovog članka na internetu sam naišla na brojne komentare građana na protest advokata, svi nezadovoljni društvom i situacijom u zemlji daju svoje viđenje protesta i nisam naišla ni na jedan komentar podrške. Advokati su deo ovog društva i kada je društvo siromašno siromašni su svi slojevi tog društva, a novim rešenjima Ministarstva finansija su upravo najviše ugroženi naši građani i mladi preduzetnici, jer povećanjem cene poreza i doprinosa za obavezna socijalna davanja, advokatska komora će biti primorana na povećanje cene advokatskih usluga koje su ionako za većinu naših građana visoke, čime će se uticati i na ostvarivanje prava građana pred sudom i drugim organima, jer će para za pravnu pomoć imati samo neki od nas. Takođe nametanjem od strane države velikih poreskih obaveza za većinu mladih advokata u Beogradu, a posebno u Srbiji, znači bi kraj bavljenja svojom profesijom. Jelena Filipović, advokat iz Beograda

Procena od 68 miliona evra znači da Jugoremedija ne sme u bankrot!

PROCENA vrednosti Jugoremedije od skoro 68 miliona evra, koja je rađena po nalogu suda vraća nadu akcionarima Jugoremedije u pravosuđe, ali i daje pravo da nastave boru za svoju fabriku. Ovom procenom bivši menadžment Jugoremedije koje je imao poverenja većeg dela akcionara, a koji je konstantno napadani i kriminalizovani u javnosti, i izvikan kao nesposoban i nestručan, dokazao je sasvim suprotno – da je ne samo sačuvao imovinu akcionara Jugoremedije, već da je blagovremeno investirao u proizvodnju po smericama GMP-a i time obezbedio dovoljan kapital Jugoremedije za vrednost akcija od najmanje 15 evra.

Podsećamo javnost da je 2002. godine Jugoremedija prodana na aukcijskoj prodaji sa početnom cenom od 3,5 miliona nemačkih maraka, a aukcija se završila kupovinom Jugoremedije od strane Jake 80 Radović za 16 miliona nemačkih maraka. Upomom borbom radnika

i akcionara Jugoremedije za poništaj ove nerealne trgovine njihovom imovinom rezultiralo je raskidom i poništajem Ugovora o privatizaciji.

Menadžment koji su postavili mali akcionari je 2009. godine investirao u proizvodne uslove za GMP proizvodnju lekova u vrednosti od 12 miliona evra, a koja sredstva su obezbedena dugoročnim kreditom sa rokom vraćanja od deset godina od Hypo Alpe Adria Banke. Za taj kredit kao obezbeđenje Hypo Banci data je kompletna nepokretna imovina Jugoremedije pod zalogu. Tada je Hypo Banka procenila nepokretnu imovinu koja će biti pod hipotekom u vrednosti od ukupno 21 milion evra. Nakon završene investicije vrednost imovine Jugoremedije uvećana je upravo za iznos namenskog kredita i to za vrednost od 12 miliona evra. Nažalost, odmah nakon toga, direktor biva priveden i zadržan u pritvoru gde je podneo pismenu ostav-

NED National Endowment for Democracy Supporting freedom around the world

FONDACIJA ZA OTVORNO DRUŠTVO - OPEN SOCIETY FOUNDATION

UČITELJ NEZNALICA I NJEGOVI KOMITETI

Imenovati TO ratom

CZKD

ODBRANI FILOZOFSKI

ODBRANI FILOZOFSKI

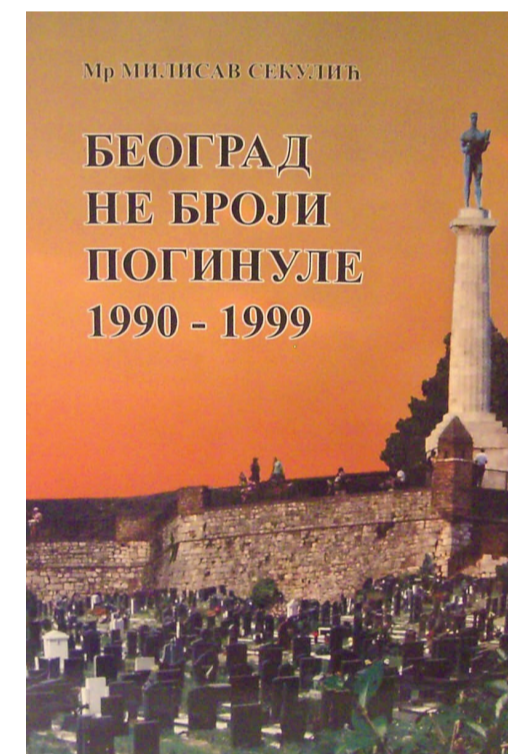
Projekat finansira Evropska unija kroz Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava. Sadržaj ovog štampanog materijala je isključivo odgovornost CZKDa i ni pod kojim okolnostima se ne može smatrati da odražava stav Evropske unije.

Izdavač: Učitelj neznalica i njegovi komiteti
Imenovati TO ratom
Urednik: Ivan Klatić
Dizajn i prelom: Matija Medenica

ku na funkciju direktora, a za novog direktora Upravni odbor Jugoremedije na čelu sa predsednikom Mehom Omerovićem postavlja „američkog“ biznismena Dušana Davida Mladena, koji je nastavio pregovore sa Hypo bankom, ali ne u pravcu daljeg razvoja Jugoremedije, nego u dogovoru sa bankom gura firmu u stečaj. On je i nastupio 27. decembra 2012. godine na zahtev Hipo bankom, a po nalogu Privrednog suda u Zrenjaninu vidi se da je razlika u proceni upravo investicija od 12 miliona evra kojom je obezbeđen nacionalni GMP za proizvodnju tableta.

Stečaj koji sada teče preči da ukine vlasništvo hiljade akcionara, a među njima najveći akcionar je država. Većina akcionara smatra da je u Jugoremediji namerno izazvan stečaj, da ga je izazvala država, a ne radnici, akcionari i menadžment fabrike, i da Jugoremedija nikako ne sme otići u bankrot, jer je imovina po novoj proceni trostruko veća od traženja, pa su jedini moguća izlazi ili poništaj stečaja, ili plan reorganizacije, kroz koju će Jugoremedija ostati akcionarsko društvo, a radnici-akcionari ostati suvlasnici. Procena na 68 miliona evra je pokazala da Jugoremedija ima budućnost. Na potezu je država. Njenim delovanjem (bez obzira na to da li se radi o aktuelnoj vlasti, staroj-novoj, ili onoj pre nje...), Jugoremedija je ušla u nesposobnost plaćanja, i zbog toga u stečaj; njenim delovanjem radnici i mali akcionari su onemogućeni da blagovremeno podnesu plan reorganizacije. Sada su ostali bez ikakvih mehanizama da pokrenu oporavak fabrike, uprkos činjenici da je nova procena pokazala da šanse za oporavak postoje. Procena od 68 miliona evra znači da Jugoremedija ne sme otići u bankrot i da država mora naći način da radnicima koje je oštećila vrati pravo na rad, vlasništvo i upravljanje. U Zrenjaninu, 8. jula 2014. godine Udruženje građana Ravnopravnost

Recenzija – Beograd ne broji poginule 1990 – 1999 Mr. Milisav Sekulić Izdavač: Udruženje veteran – ratnih vojnih invalida 1990-1999, 2007. godina, Beograd

ginule, što je zapravo drugo ime za bezčasno, kako se dešava da ga autor u uvodu preokreće u stav *Beograd je u ratovima najčasniji grad*

Kako objasniti ovaj rascep bez konflikta u samom autoru: kako se zapravo dešava da se bezčasno preokrene u najčasnije, a da autor ne vidi da je iz akta preteče moralne superiornosti prešao na poziciju laskanja onom koga je predhodno optuzio za bezčasće?

Knjiga je inače izvrsna u svakom smislu: na uzorku od pet stotina poginulih Beograđana tokom ratova u Jugoslaviji, autor se korak po korak, krećući se kroz živo biato istraživanja, iz i sa resursima jednog lokalnog udruženja veterana, dakle bez pomoći države, koja je inače jedina osposobljena da broji poginule u ratovima, koja ima aparat i mogućnost da broji i da samim tim taj broj bude verodostojan, pokazuje izuzetnu spretnost da okupi gradu i materijal za svoje istraživanje. U svom istraživanju, a to je gotovo nemoguće, a vidi se iz građe, uspeo je da jedan deo građe skupi iz arhiva veteranskih udruženja, jedan deo dobije iz vojnih arhiva, jedan deo prikupi preteči umrlice u novinama. Treba reći da ovakva istraživanja ne uspevaju da naprave čitave falange katedri za istoriju, istorijski instituti i muzeji i gotovo je fascinantna autorova radna energija koja nadomešta čitavu infrastrukturu potrebnu za jedno ovakvo istraživanje.

Vratimo se sada drugom citatu sa početka recenzije, recenziju Nade Sekulić koja na briljantan način rezimira odsustvo Države u procesu prebrojavanja i gotovo da kaže: ako država ne prebroji poginule onda će učiniti to neko drugi koji nije dobronameran, odnosno onaj ko broji poginule je onaj koji vlada.

Ovim smo došli do predloga za razrešenje problema rascepa bez konflikta i dijaloga u samom autoru koji je reprezentovan kroz dva svojstva subjekta iz naslova: Beograd kao istovremeno bezčastan i najčasniji. Ono što autoru nedostaje da bi doveo u vezu ovaj unutrašnji rascep je njegovo verovanje da nije njegova vlastita država zapravo ta koja opstruira sebe, odnosno da čitav teret rata prebacuje na leđa svojih građana, i to ne samo odgovornost za samo užestovanje u ratu nego i za njegove posledice. Autor zapravo ne sme da pomisli da je njegova vlastita država njegov najveći neprijatelj i da ono što mu se pojavljuje kao preteča i tuđinsko je zapravo domaće i blisko. Zapravo čitav autorov rascep je u njegovom verovanju da ako on prebroji poginule da to ima performativnu snagu činjenice koja konstituše državu. Najtačnije: Tamo gde se država povukla iz operacije brojanja, onaj ko umesto nje broji nije onaj ko je konstituše, nego onaj koji je napada. Ovo brisanje subjekta brojanja iz operacije brojanja je konstitutivni akt države, nasilje koje leži u njenom temelju i na svakom od nas je da donese odluku kako će se postaviti u odnosu na ovu njenu destruktivnu operaciju.

Branimir Stojanović

MILISAV SEKULIĆ, autor knjige, Beograd ne broji poginule 1990-1999 sigimo je najplodniji autor u oblasti posledica ratova i iskustva ratova u bivšoj Jugoslaviji u Srbiji. Ono što je najzanimljivije je da u svakoj knjizi autor, a ovo je druga knjiga koju recenziramo, uspeva da preokrene tazu vlastite knjige u njenu suprotnost. Ako uporedimo naslov knjige, što je i teza ove knjige – *Beograd ne broji poginule 1990-1999* sa citatom koji smo izdvojili iz uvoda knjige – *Beograd je u ratovima 1990-1999 bio najčasniji grad na području bivše Jugoslavije*, dolazimo do osnovnog rascepa u samom autoru: ako je naslov knjige i osnovni stav autora *Beograd ne broji po-*